

EDUSKUNNAN VASTAUS 69/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi luotsauslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi luotsauslain muuttamisesta (HE 251/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 4/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että luotsaus-toiminnan toteuttamisen eri vaihtoehtojen edellytykset ja vaikutukset selvitetään kattavasti vaalikauden loppuun mennessä. Selvityksessä tulee ottaa huomioon myös luotsauspalvelujen saata-vuuden turvaaminen kaikilla luotsatta-villa alueilla. Selvityksen pohjalta tulee voida arvioida tasapuolisesti ja kattavas-ti, mitkä ovat luotsaustoiminnan eri toteuttamisvaihtoehtoihin liittyvät edut ja haitat.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

luotsauslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luotsauslain (940/2003) 2 §:n 2 kohta, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 4 ja 5 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10 ja 12 §, 13 §:n 1 momentin johdantokappale, 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 14 §, 16 §:n 1 ja 5 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 2 momentti ja 21 § sekä
lisätään 4 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — —
2) *luotsilla* henkilöä, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto on ohjauskirjan myöntämällä hyväksynyt toimimaan luotsina Suomen vesi-alueella sekä Saimaan kanavan vuokra-alueella.

4 §

Luotsaustoiminnan harjoittaminen

Luotsausliikelaitoksen on tarjottava tässä laissa tarkoitettuja luotsauspalveluja alueilla, joilla luotsia on käytettävä 5 §:n mukaan.

Luotsauspalveluja ei saa tarjota eikä luotsaus-toimintaa harjoittaa muu kuin 1 momentissa tar-koitettu liikelaitos.

— — — — —

5 §

Luotsinkäyttövelvollisuus

— — — — —
Aluksen kokoon perustuvasta luotsinkäyttövelvollisuudesta on vapautettu:

1) alus, jonka päällikölle Liikenteen turvallisuusvirasto on myöntänyt 14 §:ssä tarkoitetun linjaluotsinkirjan;

2) alus, jolle Liikenteen turvallisuusvirasto on myöntänyt 16 §:ssä tarkoitetun erivapauden;

3) Saimaan vesialueella liikennöivä kotimaanliikenteen alus.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi turvallisuus- tai ympäristönsuojelullisista syistä muutoinkin päättää, että nimetyn päällikön tai tietyn aluksen tulee käyttää luotsia.

— — — — —

8 §

Luotsin vastuu ja velvollisuudet

Luotsi on vastuussa luotsauksesta. Luotsin on esitettävä luotsattavan aluksen päällikölle ajantasaiseen kartta-aineistoon perustuva reittisuunnitelma sekä muut aluksen turvallisen kulun kannalta tarpeelliset tiedot ja ohjeet sekä valvottava niitä aluksen ohjailuun ja käsittelyyn liittyviä toimenpiteitä, joilla on merkitystä alusliikenteen turvallisuudelle ja ympäristönsuojelulle.

— — — — —

10 §

Kahden luotsin käyttö

Luotsilla on oikeus ottaa luotsausmatkalle mukaan toinen luotsi, jos se on tarpeen sää- tai jääolosuhteisiin, aluksen navigointiin tai sen käsittelyyn liittyvien painavien seikkojen vuoksi.

Mukaan voidaan ottaa myös luotsiksi koulutettava henkilö.

Jos luotsauksessa joudutaan käyttämään kah-
ta luotsia, aluksen päällikölle on ilmoitettava
ennen luotsauksen aloittamista, kumpi luotseis-
ta vastaa luotsauksesta.

12 §

Luotsin ohjauskirja

Luotsilla on oikeus luotsata niillä väylillä, joihin hän on Liikenteen turvallisuusviraston myöntämällä ohjauskirjalla saanut luotsausoikeuden. Ohjauskirjan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on:

1) merikapteeninkirja;

2) sellainen terveys ja kunto, joka vaaditaan kauppa-aluksessa kansipalveluksessa olevalta;

3) harjoittelumatkoja ohjauskirjaan merkittävällä väylällä;

4) Liikenteen turvallisuusviraston järjestämä hyväksytysti suoritettu kirjallinen tutkimus;

5) Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän henkilön vastaanottama koeluotsaus ohjauskirjaan merkittävällä väylällä molempiin suuntiin;

6) tarvittava suomen ja ruotsin kielen taito.

Luotsin ohjauskirja myönnetään määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, ja se voidaan hake-
muksesta uudistaa. Luotsin ohjauskirjan uudis-
tamisen edellytyksenä on, että luotsi osoittaa
säilyttäneensä väylätuntemuksensa ja että hänel-
lä on sellainen terveys ja kunto, joka vaaditaan
kauppa-aluksessa kansipalveluksessa olevalta.

Säännökset ohjauskirjan sisällöstä sekä tar-
kempia säännöksiä ohjauskirjan myöntämisen
edellytyksistä annetaan valtioneuvoston asetuk-
sella.

13 §

Luotsin ohjauskirjan peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusviraston on peruutetta-
va luotsin ohjauskirja, jos:

— — — — —
Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa
ohjauskirjan, jos:

— — — — —
Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa ta-
pauksissa luotsi voidaan heti velvoittaa toimitta-
maan ohjauskirjansa Liikenteen turvallisuus-
virastolle.

— — — — —

14 §

Linjaluotsinkirja

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hakemuksesta myöntää väylä- ja aluskohtaisen linjaluotsinkirjan aluksen päällikölle, joka osoittaa tuntevansa aluksen käyttämän väylän. Linjaluotsinkirja voidaan vastaavin edellytyksin myöntää myös aluksen perämiehelle.

Linjaluotsinkirjan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija:

1) on osallistunut hakemuksen kohteena olevan aluksen tai vastaavanlaisen aluksen navigointiin päällikkönä tai perämiehenä linjaluotsinkirjaan merkittävällä väylällä;

2) on suorittanut hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston järjestämän kirjallisen tutkinnon;

3) on suorittanut hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän henkilön vastaanottaman koeluotsauksen; koeluotaus on tehtävä linjaluotsinkirjaan merkittävällä väylällä molempiin suuntiin tai linjaluotsinkirjaan merkittävään suuntaan;

4) hallitsee tarvittavassa laajuudessa suomen tai ruotsin kieltä.

Sellaisilla tämän lain 5 §:ssä tarkoitetuilla väylillä, jotka sijaitsevat alusliikennepalvelulain (623/2005) 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja, 6 §:ssä tarkoitettua navigointiapua sekä 7 §:ssä tarkoitettua alusliikenteen järjestelypalvelua tarjoavan VTS-keskuksen alueella, linjaluotsinkirjan voi saada myös sillä edellytyksellä, että hakija:

1) täyttää 2 momentin 1 kohdan vaatimuksen;

2) on suorittanut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kirjallisen tutkinnon ja 3 kohdassa tarkoitetun koeluotsauksen englannin kielellä;

3) hallitsee tarvittavassa laajuudessa englannin kielen;

4) tuntee väyläalueen navigoinnissa, alusliikennepalvelussa ja jäänmurtopalvelussa käytetävän paikannimistön suomeksi tai ruotsiksi.

Linjaluotsinkirja myönnetään määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, ja se voidaan hakemuksesta uudistaa. Linjaluotsinkirjan uudista-

misen edellytyksenä on, että kirjan haltija osoittaa säilyttäneensä väylätuntemuksensa.

Säännökset linjaluotsinkirjan sisällöstä sekä tarkempia säännöksiä linjaluotsinkirjan myöntämisen edellytyksistä ja linjaluotsinkirjan uudistamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

16 §

Erivapaus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi hakemuksesta myöntää aluskohtaisen erivapauden luotsinkäyttövelvollisuudesta sellaiselle alukselle, jonka päälliköllä on pitkäaikainen kokemus liikenteestä Suomen aluevesillä tai Saimaan vesialueella joko hakemuksen kohteena olevassa tai vastaavanlaisessa aluksessa. Jos aluksen vahtijärjestelyjen vuoksi perämies vastaa komentosiltavahdin pidosta, vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että myös perämiehellä on vastaava kokemus liikenteestä kuin aluksen päälliköllä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa erivapauden, jos myöntämisen perusteet lakkaavat olemasta voimassa, erivapauden saanut rikkoo toistuvasti tätä lakia tai muita alusliikennettä koskevia säännöksiä taikka muutoin vaarantaa toiminnallaan alusliikenteen turvallisuutta.

18 §

Valvonta

Liikenne- ja viestintäministeriö huolehtii tämän lain mukaisen luotsaustoiminnan yleisestä ohjauksesta ja kehittämisestä.

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo tämän lain noudattamista.

19 §

Luotsausrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) tarjoaa luotsauspalveluja tai harjoittaa luotsaustoimintaa 4 §:ssä säädetyn vastaisesti,

2) laiminlyö 5 §:ssä tarkoitetun luotsinkäyttövelvollisuuden,

3) laiminlyö 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden taikka

4) luotsaa ilman laissa säädettyä oikeutta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luotsausrikkomuksesta* sakkoon.

20 §

Tuomioistuin

Liikenteen turvallisuusviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

21 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset sekä yleispoikkeukset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset luotsin ohjauskirjan ja linjaluotsinkirjan myöntämiseen liittyvistä kirjallisista tutkinnoista ja koeluotsauksista sekä pitää luet-

teloja myöntämistään luotsin ohjauskirjoista, linjaluotsinkirjoista ja erivapauksista.

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset luotsattavista väylistä ja luotsausmatkoista sekä julkaisee niistä luetteloa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisten sää- tai jääolosuhteiden vuoksi tai kansainväliseen yhteistyöhön liittyvien rajatulla alueella toteutettavien harjoitusten tai pelastustoimien suorittamiseksi tai harjoitusalueelle tai pelastustoimien suorittamisalueelle siirtymiseksi hakemuksesta myöntää aluksille poikkeuksia luotsinkäyttövelvollisuudesta, jos luotsinkäyttövelvollisuutta koskevien säännösten noudattaminen olisi ilmeisen tarkoituksetonta tai kohtuuttoman hankalaa, ja edellyttäen, että alusturvallisuutta ja ympäristöä ei vaaranneta. Samoilla edellytyksillä Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää Luotsausliikelaitokselle poikkeuksia luotsauspalvelujen tarjoamisvelvollisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 14 §:n 3 momentin englannin kielellä suoritettavaa linjaluotsintutkintoa koskevia säännöksiä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2011.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 2010